

Integrationsydelse sender mandlige flygtninge hurtigere i job

Integrationsydelsen øger beskæftigelsen blandt mandlige flygtninge, mens beskæftigelsen blandt kvindelige flygtninge fortsat er lav, viser en ny undersøgelse fra ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed.

Integrationsydelsen har fået flere mandlige flygtninge hurtigere i job. Det er konklusionen på en ny analyse fra ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed, der har undersøgt konsekvenserne af integrationsydelsen, der blev indført i 2015. Der er imidlertid ikke fundet en tilsvarende effekt på kort sigt for kvindelige flygtninge.

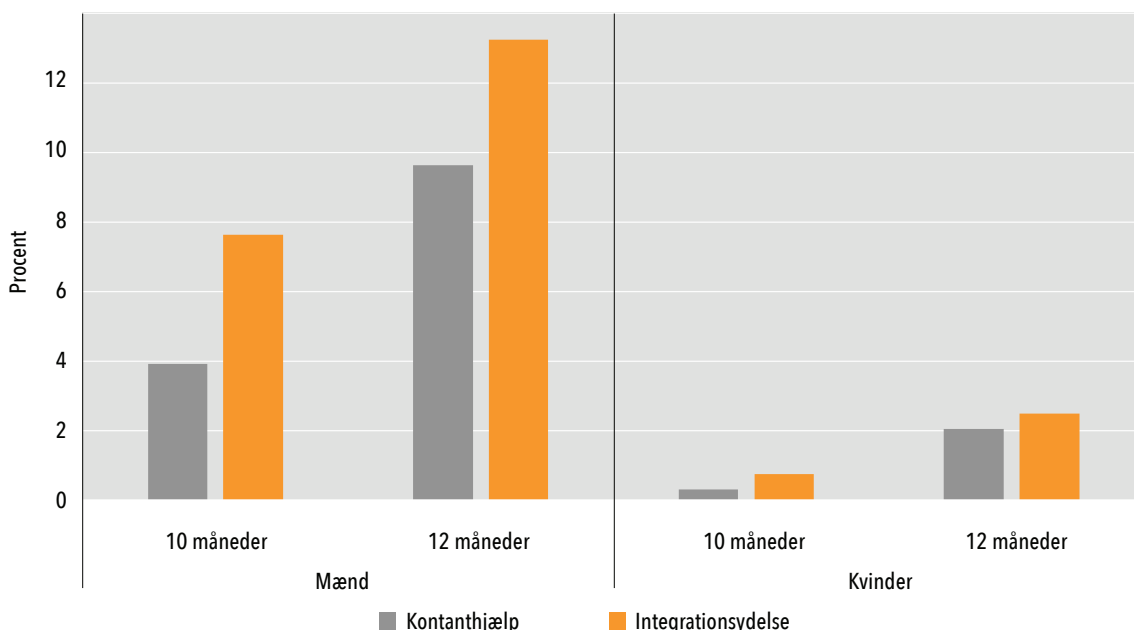
Integrationsydelsen har til formål at give nyankomne indvandrere et større incitament til at arbejde. De sociale ydelser, som nyankomne indvandrere hidtil havde været berettiget til, blev således reduceret markant. For eksempel kunne et par over 30 år med ét barn før ændringen modtage 27.904 kroner om måneden i samlet kontanthjælp, mens de efter indførelsen af integrati-

onsydelsen kunne modtage 16.638 kr. Det svarer til en reduktion af indkomsten på 40 procent.

ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed har analyseret konsekvenserne af den reducerede ydelse for voksne flygtninge og familiesammenførte til flygtninge (herefter blot flygtninge), der ankom til Danmark, umiddelbart efter at integrationsydelsen blev indført.

Figur 1 viser andelen af flygtninge, der har været i arbejde 10 og 12 måneder efter deres ankomst, opdelt efter, om de modtog kontanthjælp eller integrationsydelse ved deres ankomst. Figuren viser, at integrationsydelsen har øget andelen af mandlige flygtninge, der har været i arbejde, fra 4 procent til knap det dobbelte efter 10 måneder og fra knap 10 procent til 13 procent efter 1 år. Derimod er der en lav andel af kvinder, der har været i arbejde. Det gælder, uanset om de modtog kontanthjælp eller integrationsydelse ved deres ankomst.

Figur 1. Andel flygtninge, der har været i arbejde efter 10 og 12 måneder, opdelt på ydelse ved ankomst

Note: I beregningen indgår ikke personer i løntilskud som beskæftiget. Niveaulet for integrationsydelsesmodtagere er beregnet på baggrund af undersøgelsens effektmåling. Uddannelseshjælp er medregnet under kontanthjælp.

Kilde: ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed.

Integrationsydelse fører til lavere indkomst

Selv om flere flygtninge hurtigere finder arbejde som følge af integrationsydelsen, oplevede gruppen en reduktion i deres gennemsnitlige disponible indkomst. Det viser en ny undersøgelse fra ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed.

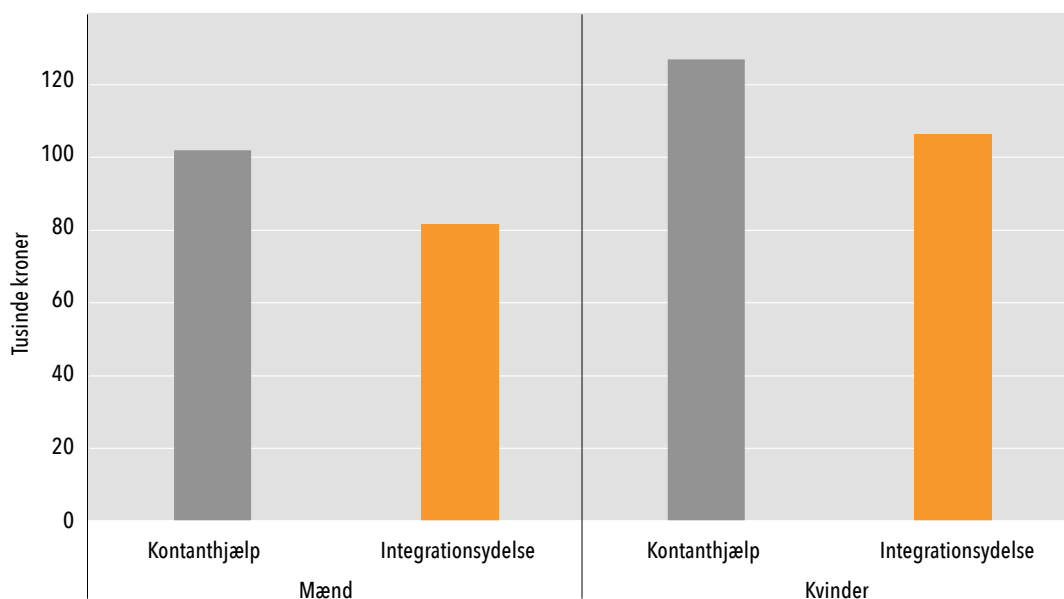
Integrationsydelsen har medført en markant reduktion i flygtninges disponible indkomst, også selv om flygtninge er kommet i beskæftigelse. Med andre ord kompenserer beskæftigelseseffekten ikke for de lavere sociale ydelser, der skulle virke incitamentsfremmende. Det viser en undersøgelse, som ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed står bag.

Indførelsen af integrationsydelsen reducerede den gennemsnitlige disponible indkomst med ca. 20.000

kr. i 2016 for både mænd og kvinder. Figur 2 viser, at reduktionen skete fra et niveau, hvor mænd havde en gennemsnitlig disponible indkomst på 100.000 kr. i 2016, mens kvinderne havde en gennemsnitlig disponible indkomst på 128.000 kr.

Udover ydelsesreduktionen er der flere forklaringer på faldet i den disponible indkomst. Undersøgelsen viser, at de mandlige flygtninge hurtigere finder arbejde som følge af integrationsydelsen. Men de flygtninge, der hurtigere finder arbejde, ansættes til en lavere timeløn. Samtidig bliver en del af lønindkomsten modregnet i integrationsydelsen. Endelig gælder det fortsat, at langt størstedelen af flygtningerne ikke er i arbejde efter 1 år. Disse forhold medfører tilsammen en stor reduktion i den gennemsnitlige disponible indkomst for flygtninge i året efter deres ankomst.

Figur 2. Gennemsnitlig disponible indkomst i 2016 for flygtninge ankommet i 2015, opdelt på ydelse ved ankomst (1000 kr.)

Note: Niveauet for integrationsydelsesmodtagere er beregnet på baggrund af undersøgelsens effektmåling. Uddannelseshjælp er medregnet under kontanthjælp.

Kilde: ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed.

Integrationsydelsen øger kriminaliteten blandt kvindelige flygtninge

En lille andel af kvindelige flygtninge begår mere berigelseskriminalitet som følge af integrationsydelsen. Det viser en ny analyse fra ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed.

Integrationsydelsen reducerer det økonomiske råderum markant for flygtninge. Tidligere studier viser, at dette kan øge risikoen for utilsigtede konsekvenser udenfor arbejdsmarkedet. En ny analyse fra ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed, der har undersøgt konsekvenserne af integrationsydelsen, der blev indført i 2015, bekræfter dette billede.

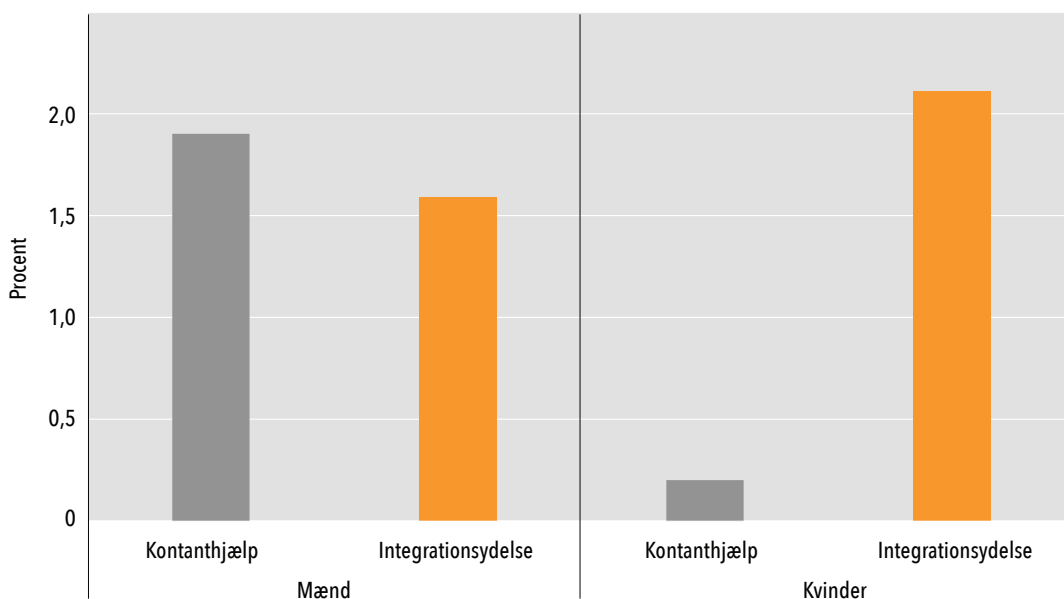
Således viser figur 3 herunder, at integrationsydelsen forøger andelen af kvindelige flygtninge, der efter 16

måneder er blevet sigtet efter straffeloven. Mens knap en kvart procent af de kvinder, der starter på kontanthjælp, er sigtet efter 16 måneder, gælder det for lidt over 2 procent af de kvinder, der starter på integrationsydelse. Stigningen er relativt set stor, men det drejer sig om et lille antal kvinder.

Stigningen gælder især sigtelser for tyveri. Det tyder derfor på, at en mindre gruppe kvinder – i højere grad end før indførelsen af integrationsydelsen – har begået butikstyveri for at kompensere for det reducerede økonomiske råderum, som integrationsydelsen medførte.

Der er et lille fald i andelen af sigtede blandt de mandlige flygtninge, men faldet er ikke statistisk signifikant.

Figur 3. Sigtelser for kriminalitet efter straffeloven 16 måneder efter ankomst, opdelt på ydelse ved ankomst

Note: Niveaulet for integrationsydelsesmodtagere er beregnet på baggrund af undersøgelsens effektmåling. Uddannelseshjælp er medregnet under kontanthjælp.

Kilde: ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed.

Kvinder på integrationsydelse søger oftere læge

Efter indførelsen af integrationsydelsen søger kvindelige flygtninge oftere læge, viser en ny undersøgelse, som ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed står bag. Der er derimod ikke ændret brug af psykolog eller psykiater.

Flygtninge har generelt et dobbelt så stort antal lægekontakter som danskere. Kvindelige flygtninge, der fik kontanthjælp, da de kom til Danmark, havde således 19 kontakter med egen læge i 2016. Når det gælder kvinder, der modtog integrationsydelse, stiger antallet af kontakter til egen læge til 22.

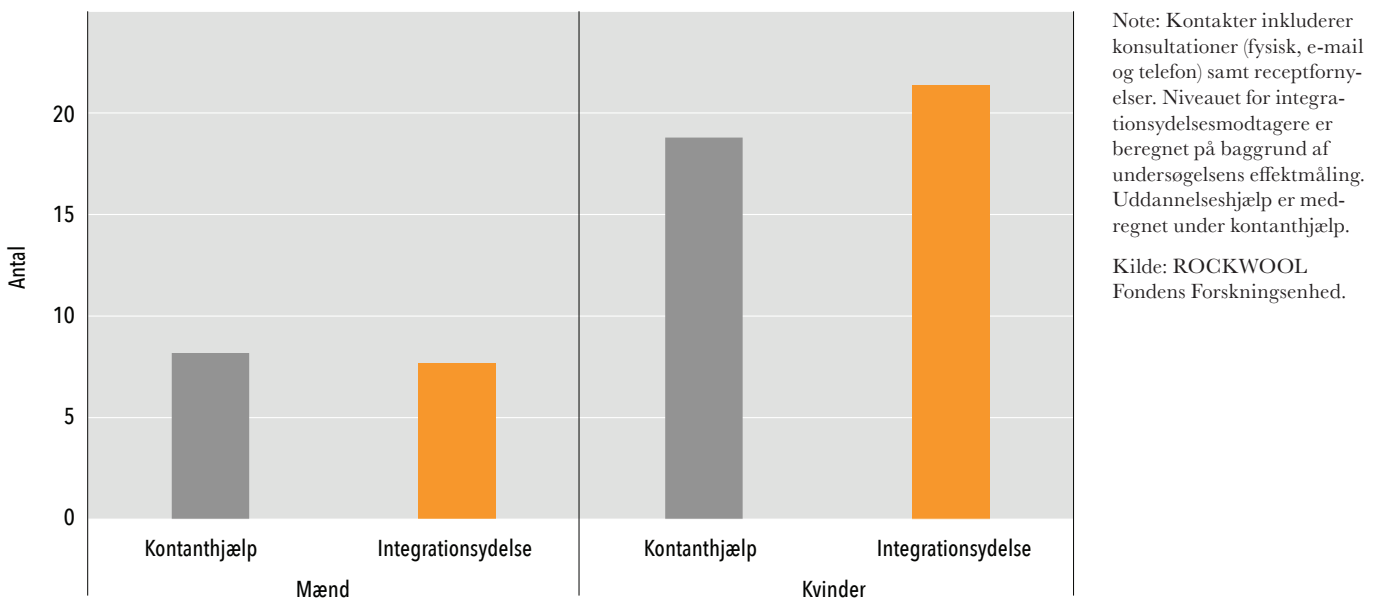
Det viser en ny analyse fra ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed, der har undersøgt, om integrationsydelsen har påvirket flygtninges brug af læger og speciallæger.

Når det gælder mandlige flygtninge, har de 8-9 kontakter til egen læge, uanset hvilken ydelse de modtog ved ankomsten til Danmark.

Den øgede brug af egen læge kan skyldes flere forhold. Mange flygtninge har eksempelvis traumatiske oplevelser i bagagen, når de ankommer til Danmark. Forskningsenheden har derfor også undersøgt, om kvindelige flygtninge på integrationsydelse oftere går til psykolog eller psykiater, hvilket imidlertid ikke er tilfældet. Der er heller ikke forskel i kontakter til andre speciallæger, ligesom forskellen ikke skyldes et øget antal graviditeter.

Vi ved derfor ikke, hvorfor de kvindelige flygtninge oftere bruger læge, i året efter at de modtager integrationsydelse. Det kan afspejle en stigning i sygdomssymptomer, der kan behandles af egen læge, men det kan fx også afspejle, at flere forsøger at omgå de lave ydelser ved at få en lægeerklæring på, at de er uarbejdsdygtige.

Figur 4. Antal kontakter til almenpraktiserende læge i 2016 for flygtninge ankommet i 2015, opdelt på ydelse ved ankomst

Nedsat ydelse rammer forskellige grupper lige hårdt

Integrationsydelsen blev indført ad to omgange for to forskellige grupper: Flygtninge, der netop var ankommet til Danmark, og indvandrere med ophold i Danmark i op til 7 år. Begge grupper reagerer på den lavere ydelse, og der er ingen forskel mellem de to grupper, når man sammenligner dem, et år efter at begge gruppers ydelse er nedsat. Det viser en ny analyse fra ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed.

Effekterne af integrationsydelsen viser sig at ramme på samme måde, uanset om personerne er ankommet til Danmark samtidig med reduktionen af de sociale ydelser, eller om de havde boet i Danmark i længere tid.

Fra september 2015 fik nyankomne flygtninge nedsat deres kontanthjælp med integrationsydelsens indførelse. Integrationsydelsen blev i juli 2016 udvidet til også at omfatte indvandrere, der var i Danmark før september 2015. Det gjaldt, hvis de havde opholdt sig i Danmark i mindre end 7 af de foregående 8 år. De to lovændringer opdeler derfor nyankomne flygtninge i to grupper: En gruppe, der fik reduceret deres ydelse ved deres an-

komst, og en gruppe, der fik deres ydelse reduceret efter mindst 10 måneder. Når de to grupper sammenlignes i de første 10 måneder efter deres ankomst, er det kun den første gruppe, der har fået reduceret ydelsen, mens det i året efter gælder begge grupper.

Tabel 1 viser forskellen mellem de to grupper på forskellige dimensioner, målt 1 og 2 år efter ankomst. Forskellen i år 1 svarer til de effekter, der er vist i de foregående afsnit: Mænd, der får reduceret deres ydelse ved deres ankomst, kommer tidligere i arbejde, men har markant lavere disponibel indkomst end mænd, der først får reduceret deres ydelse efter 10 måneder. Kvinder, der får reduceret ydelsen ved deres ankomst, har også markant lavere disponibel indkomst i år 1, men søger oftere læge og begår mere berigelseskriminalitet.

I år 2 har begge grupper fået reduceret deres ydelse, og her er alle forskellene mindre, og ingen er statistisk signifikante. Det viser, at gruppen, der fik reduceret kontanthjælpen efter 10 måneder, også reagerer på ydelsesreduktionen og kommer på niveau med gruppen, der fik reduceret ydelsen ved ankomst.

Tabel 1. Effekten af reduktion i ydelse ved ankomst i forhold til reduktion i ydelse 10 måneder efter

År efter ankomst:	Mænd		Kvinder	
	År 1	År 2	År 1	År 2
Har arbejdet (ppt.)	3,6	-0,6	0,0	1,8
Disponibel indkomst (kr.)	-20.397	63	-20.677	152
Sigtelser (pr. 1000)	4	-13	19	15
Kontakter til egen læge	-0,5	0,8	2,6	1,2

Note: Effekter, der er angivet med fed, er statistisk signifikant forskellige fra 0. År efter ankomst er en cirka-angivelse, da dimensionerne er opgjort på forskellige måder.

Kilde: ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed.

Om ROCKWOOL Fondens Forskningsenheds studie af integrationsydelsens effekter

Dette er et sammendrag af resultaterne fra et studie af effekten af integrationsydelsen. Ydelsen blev indført i september 2015. Studiet er baseret på registerdata om flygtninge og familiesammenførte til flygtninge, der ankom som 18-64-årige til Danmark 1 år før og efter september 2015. I juli 2016 blev kontanthjælpen nedsat for den gruppe, der ankom før september 2015. Det sker, 10 måneder efter at integrationsydelsen blev indført for nyankomne. Studiet måler effekten for dem, der modtog ydelser for første gang lige før og efter september 2015. Det eneste, der adskiller disse to grupper, er, hvornår de får nedsat kontanthjælpen, og resultaterne kan derfor fortolkes som den kausale effekt af at reducere kontanthjælpen til integrationsydelsens niveau på forskellige tidspunkter. Den langsigtede effekt af integrationsydelsen kan derfor ikke måles med dette design. De målte effekter af reduktionen i 2015 kan allerede i år 1 være påvirket af den senere reduktion og er derfor formentlig undervurderet.

Disponibel indkomst og kontakter til sundhedsvæsenet er opgjort på årsbasis. Derfor indgår kun de, der ankom i 2015, i disse analyser.

For flere oplysninger henvises til undersøgelsens publicering (se næste side).

Sammenligning med studier af starthjælp

ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed og Aarhus Universitet har tidligere udført undersøgelser af betydningen af indførelsen af starthjælpen i 2002 (Huynh et al. 2007; Rosholm & Vejlin 2010; Andersen et al. 2012; Andersen et al. 2019). Grundet ligheden mellem starthjælp og integrations-

ydelsen kommenterer vi her på forskellene mellem indeværende studie og studierne af starthjælp. Der er flere årsager til, at resultaterne fra de tidligere studier ikke nødvendigvis kan overføres til indførelsen af integrationsydelsen.

For det første sænkede integrationsydelsen ikke kontanthjælpen på samme måde som starthjælpen. Samlet set er reduktionen mindre i 2015 end i 2002. For det andet er det en anden gruppe af flygtninge, der ankom i 2015, end den, der ankom i 2002. Og for det tredje er konjunktursituationen og efterspørgslen på bl.a. ufaglært arbejdskraft også anderledes.

Ikke desto mindre stemmer resultaterne i indeværende studie godt overens med resultaterne i de tidligere studier. Alle studier finder ligesom indeværende studie, at reducerede sociale ydelser øger beskæftigelsen i året efter ankomst for mandlige flygtninge, og at effekten er lavere for kvinder end for mænd. Andersen et al. (2019) fandt også, at starthjælpen øgede kriminaliteten. Nogle af effekterne i tidligere studier er større end i indeværende studie. Det kan dels være af de grunde, der er oplyst ovenfor, men kan også skyldes, at alle i indeværende studie får reduceret deres ydelse i 2016. I forhold til resultaterne for kriminalitet kan et generelt fald i kriminalitetsniveau medføre, at de absolutte effekter, der findes i indeværende studie, er mindre end tidligere.

Tilsvarende kan vi ikke med sikkerhed overføre resultaterne i indeværende studie til effekten af den ydelse, der er gældende i dag: selvforsørgelses- og hjemsendelsesydelse eller overgangsydelsen.

Kilder:

Huynh, D. T., Schultz-Nielsen, M. L. and Tranæs, T. (2007). *The Employment Effects upon Arrival of Reducing Welfare to Refugees*. København: ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed.

Andersen, L. H., Hansen, H., Schultz-Nielsen, M. L. and T. Tranæs. (2012). *Starthjælpens betydning for flygtninges levevilkår og beskæftigelse*. Arbejdsrapport nr. 25, København: ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed.

Andersen, L. H., Dustmann, C. and R. Landersø (2019). *Lowering Welfare Benefits: Intended and Unintended Consequences for Migrants and their Families*. Study paper 138. København: ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed.

Rosholm, M. & Vejlin, R. (2010). *Reducing income transfers to refugee immigrants: Does start-help help you start?* Labour Economics 17: 258-275.

Undersøgelsens publicering

Jacob Nielsen Arendt. 2020. *The effect of welfare benefit reductions on the integration of refugees*.
Study paper 151, ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed

Nyt fra ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed. (ISSN 1396-1217) udgives for at informere offentligheden om resultaterne af den løbende forskning i enheden.

Nyhedsbrevet er ikke ophavsretligt beskyttet og må frit citeres eller kopieres med fornøden kildeangivelse.

Du kan se andre udgivelser fra forskningsenheden på: www.rockwoolfonden.dk/forside/forskning